

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Kannen tekeminen vaatii taitoa, jotta siitä tulee sopiva. Jos puuta poistetaan liikaa, kansi ei sulkeudu tiiviisti eikä asiaa voi korjata.

HELPPO

VAIKEA

VIE AIKAA

Pitkän työpäivän

HINTA

Jos sinulla on pala koivua, joudut ostamaan vain hiomapaperia ja kiillotusainetta.

Voit muotoilla kannen oman mielesi mukaiseksi terävällä U-taltalla.

TYYLIKKÄITÄ MUOTOJA JA SIISTIÄ JÄLKEÄ

3500

KIERROSTA MINUUTISSA

Jos viihdyt sorvin ääressä, lue lisää. **Tässä jutussa sorvataan koivukulho ja tehdään sille sopiva kansi.** Lopuksi molemmat hiotaan ja kiillotetaan viimeisen päälle.

Tavallisen puukulhon sorvaaminen on oma taiteenlajinsa, mutta tyylikkään kulhon ja täydellisen kannen tekeminen on astetta kovempi haaste, jossa tarvitaan tarkkuutta, kärsivällisyyttä ja vakaata kättä. Näytämme tässä jutussa, miten teet kulhon kaksi vuotta kuivuneesta koivunpalasta. Näet, miten muotoilet kulhon ulkopinnan, koverrat kulhon, teet sille kannen sekä hiot ja kiillotat molemmat upean säihkyviksi.

Sorvaamisessa ei ole oikopolkuja. Kulho pitää hioa moneen kertaan ja käsitellä lopuksi kiillotusaineella, joka antaa puulle syvyyttä ja tekee oikeutta ainutlaatuiselle pintakuviolle. □

Kiillotusaine on säihkyvän pinnan salaisuus. Se tehdään sekoittamalla yhteen yhtä paljon sellakkaa, pellavaöljyä ja alkoholia.

Kiinnittäminen ja alkusorvaus

Sorvaaminen aloitetaan kiinnittämällä puunpala vetokärjen ja kärkipylkän väliin. Sen jälkeen puusta sorvataan pois kuori ja pahimmat epätasaisuudet, kunnes aihio pyörii tasapainoisesti. Varsinkin alussa puusilppua lentää joka puolelle, joten muista käyttää suojalaseja.

Kun puu pyörii tasaisesti ja lastut muuttuvat pienemmiksi, puuhun tehdään suoralla sorvitaltalla ohuempi kohta, joka kiinnitetään vetokärkeen.

1 Purista puunpala vetokärjen ja kärkipylkän väliin ja aseta talttatuki 2–3 sentin päähän puusta. Tarkista, ettei puu osu talttatukeen.

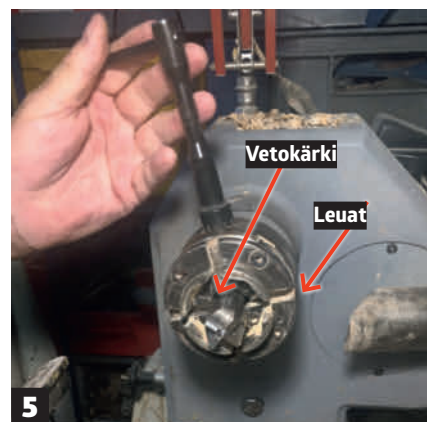
2 Sorvaa puu karkeasti U-sorvitaltalla, kunnes pala pyörii tasaisesti eikä siinä ole enää kuorta. Liikuta sorvitalttaa tukea pitkin ja muista käyttää suojalaseja, sillä puusta lähtee isoja palasia.

3 Jatka sorvaamista U-taltalla, kunnes puunpala näyttää vaalealta ja tasaiselta. Puu on tasapainossa, kun se ei enää hakkaa talttaa vasten.

4 Tee puun päähän ohuempi kohta ja irrota kapula. Tee kapeamman osan reunasta mahdollisimman suorakulmainen.

5 Irrota vetokärki ja käännä puukapula toisin päin, jotta voit kiinnittää kapeamman päään leukojen väliin.

Pieni kulho, paljon sahanpurua

Noin 20 senttiä paksu koivupölkky saattaa tuntua isolta, mutta ulkonäkö hämää. Puulajit ovat erilaisia, ja tämä koivupölkky oli melko höttöinen.

Pinnalta piti poistaa melko paljon puuta, ennen kuin vastaan tuli kovaa sydänpuuta. Liian pienestä pölkystä tulee helposti liian pieni kulho.

6 Merkitse kannen kohta pyörivään puuhun lyijykynällä. Aihio näyttää isolta, mutta ylimääräisestä puusta on hyötyä, kun sorvaaminen alkaa.

Päättä muoto

Nyt on aika muotoilla kulho. Tee aluksi merkki U-taltalla suunnilleen kannen kohdalle. Tee sen jälkeen samalla taltalla merkki suunnilleen kulhon pohjan kohdalle.

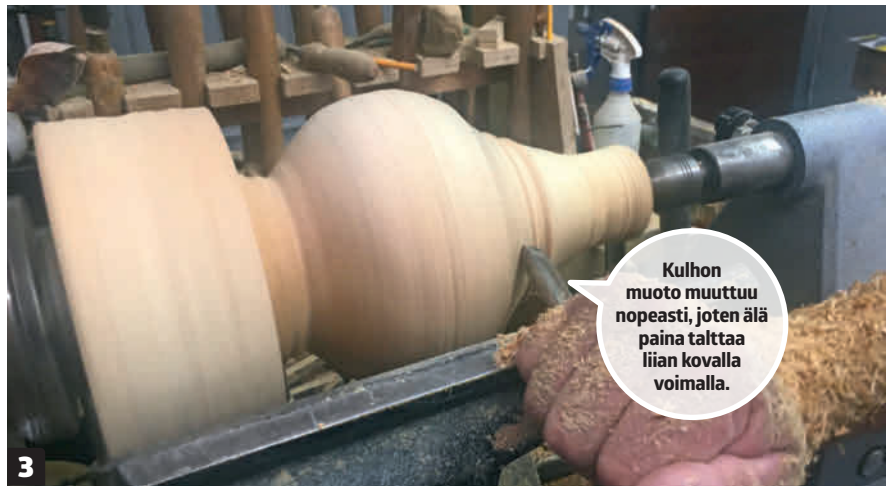
Vain mielikuvitus rajoittaa kulhon muotoilua. Kannen reunan pitää olla suora, jotta kansi sulkeutuu tiiviisti. Muista sorvata rauhallisesti, jotta reunaan ei tule koloja.

1 Merkitse kannen paikka suunnilleen oikein. Tee kannesta mieluummin liian leveä kuin kapea, sillä voit pienentää sitä tarvittaessa.

2 Merkitse kulhon pohja, jotta näet, kuinka paljon puuta joudut sorvaamaan. Muotoon on helpompi keskittyä, kun kulhon koko on lyöty lukkoon.

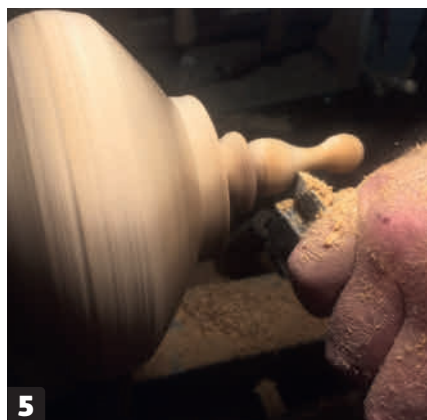

Kulhon muoto muuttuu nopeasti, joten älä paina talttaa liian kovalla voimalla.

3 Muotoile kulho makusi mukaan. Tästä kulhosta tehdään suhteellisen pyöreä, joten puun ylä- ja alapäästä poistetaan suhteellisen paljon puuta. Kulhosta tulee sitä kevyemmän näköinen, mitä enemmän sitä kavennetaan alhaalta.

4 Pane taltta tukea vasten ja päättä kannen koko. Kannen reunasta pitää tulla suora, jotta kulho sulkeutuu tiiviisti.

5 Muotoile kannen yläosa U-taltalla. Tähän kanteen tehdään pieniä koristeita ja nuppi.

Teräsvilla mahtuu kaikkiin rakoihin.

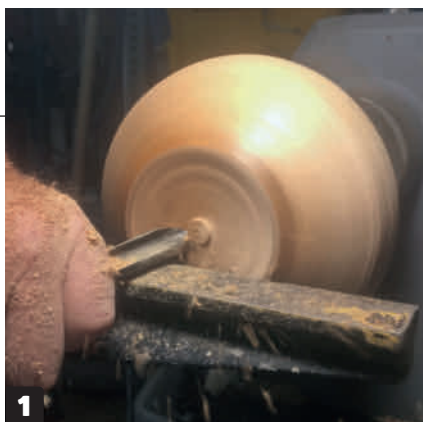
6 Hio nuppi teräsvillalla. Teräsvillan hyvä puoli on, että se mahtuu kaikkiin rakoihin mutta ei hio puuta juuri lainkaan. Hioma-paperi muuttaa kulhon muotoa helposti.

7 Sorvaa kansi rauhallisesti viistopäisellä sorvitaltalla. Vaihda taltta rautasahaan, kun olet sorvannut 2–3 millia syvän uran. Taltta särkee kannen helpommin kuin rautasaha.

Koverrus, kansi ja viimeistely

Nyt pitää olla tarkkana, jotta kulhosta tulee hyvän näköinen. Aluksi kulhoa koverretaan sen verran, että siinä on tilaa kannelle. Kulhon yläreunaa pitää kovertaa vähän kerrallaan ja kokeilla säännöllisesti, sopiiko kansi paikalleen. Jos koverrat kulhoa liikaa, peli on pelattu, eikä kansi sulkeudu tiiviisti. Kun kansi sopii, se painetaan paikalleen ja reuna sorvataan tasaiseksi. Lopuksi kansi kiillotetaan OB Shine Juice -kiillotusaineella.

1 Koverra kulhoon kolo U-taltalla. Tee kolosta vain 2–3 senttiä syvä äläkä paina talttaa reunaan asti, jotta kannen alle jää tukeva reunus.

2 Sorvaa reunaan pieni tasanne kannen alustaksi. Jos kansi ei mahdu paikalleen, poista hieman lisää puuta ja kasvata halkaisijaa asteittain. Jokainen millit ratkaisee.

3 Nyt voit kovertaa kulhon kokonaan tasannetta lukuun ottamatta.

4 Paina kansi paikalleen ja tasoita sen ja kulhon välinen raja U-taltalla. Muista pitää talttaa tukea vasten, jotta taltta ei lipsu. Tämä on pahin mahdollinen vaihe virheen tekemiseen.

5 Hio kulho jyväkoon 240 hiomapaperilla ja sen jälkeen jyväkoolla 320, 400 ja 600. Hio tarkasti kannen ja kulhon välinen raja, jotta ne sulautuvat yhteen.

Hio mielummin yksi kerta liikaa...

Hiominen on tärkeää, jos haluat kulhon pinnasta siistin ja tasaisen. Siihen kannattaa käyttää jyväkoon 240, 320, 400 ja 600 hiomapaperia. Kulhoa kannattaa hioa säännöllisesti, sillä se korostaa kulhon muotoja.

6 Kaada rättiin kunnon luraus kiillotusainetta ja kiillota kulhoa, kunnes se ei enää ime enempää. Anna kulhon kuivua yön yli.

7 Kiillota kulho vielä kahteen kertaan. Kulhosta tulee sitä "syvemmän" näköinen, mitä useampaan kertaan se kiillotetaan. Sen jälkeen onkin aika raivata taideteokselle tilaa kirjahyllystä.